

Hétfői Híradó

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . . . 4 kor. — fill.
Egyes példány ára . . . . . 4 fill.
Megjelenik minden hétfőn.

Felelős szerkesztő:
GÁMÁN DEZSŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Kolozsvár, Gámán János örököse könyvnyomda,
Hirdetések díjszabás szerint.

III. évfolyam

1913 január 13.

2. szám.

Hogy politizáljunk?

Minden oldalról hangoztatják: «A városházán ne politizáljanak».

De bizony csak politizáljanak, csak hogy a mit üznek, az ne legyen országos, hanem — *egészséges városi politika*.

Erre sokan azt kérdezhették, hogy hát tulajdonképpen hol végződik az országos politika és hol kezdődik a városi politika?

És hogy ha valaki, vagy valakik minden vonalon és vonatkozásában elkerülni akarják az országos, tehát a szó teljes értelmében vett politikai kérdéseket hát viszont hol és miképp markolják meg azt a másikat, amelyek városi politika a neve s a melynek művelése eleve kizárja a pártpolitikai ellentétek fölszítását?

Hát szorosan megvonni a határvonalat az országos és a különleges városi politika között, csak a kiválóan fegyelmezett elmék tudják. Mindazok, akik nem gyakran fordulnak meg a politika utvesztőiben, azok bizony aligha bírnak azzal az éleslátással, hogy azokat a finom különbségeket, a melyek az országos és a városi politika között fennforognak — észreveszgyék. Ez az oka annak, hogy a legtöbb ember minduntalan felzavarja a fogalmakat még pedig a legtöbbször szán déktalanul, ám tisztán csak azért, mert nem tud embere lenni a finomabb megkülönböztetéseknek.

I.

Azt mondám a bevezető sorokban, hogy — de bizony csak politizáljanak. Ezt a biztatást állom és meg is mondom az okát.

Először is arra egyáltalán nem biztatatom az épen most felrissült törvényhatósági bizottságnak egyetlen tagját sem, hogy például bizalmat szállítson a mindenkori kormányoknak, a vagy más hasonló politikai faktoroknak. Mert ez már politika volna, még pedig nem is a vonzóbbak közül való.

Arra sem serkentem sem szóval, sem írásban a bizottság tagjait, hogy a törvényhozás munkáját feldicsérjék, vagy legyalázzák, mert ez is politika volna, még pedig a rosszabbik fajtából való.

Arra sem tartom helyesnek felbuzdítani a törvényhatóság tagjait, hogy

maguk körében pártpolitikai egyéniségeket alkossanak és ilyen szempontok szerint való csoportosulásban fecséreljék az idejüket. Mert hát ez is politika volna, még pedig a legáldatlanabbak közül való.

Hát én is azt mondom: Sem a városházán, sem annak közgyűlési termében, akik ott cselekvő tényezők — ilyen politikát ne üzenek. Eddig is ez bénította meg legjobban a törvényhatóság és a tanács cselekvési készségét, hogy olykor (és elég sűrűn) alaposan belemelegedtek az ugynevezett — nagy politikába. Nyilván abban a hitben cselekedtek, hogy ha ők is nem tologatják s legtöbbször nem is a politika, hanem épen a hatalom szekekrét, hát észre sem veszik, a létezésüket, pedig hát mit ér a hatalom birtoka, ha a világ azt sem tudja róluk, hogy léteznek!

II.

Igen is lehet politizálni és kell is politizálni a tanácsban is, meg a törvényhatósági bizottságban is, csak hogy kifejezetten városi politika és pedig egészen megalapozott városi politika legyen az, amely mozgásba hozza a cselekvési készségüket. Még az is megengedhető, hogy bizonyos pártcsoportosulások jöjjenek létre. Természetesen a szerint, hogy melyik csoport hol és miképpen ismeri fel a városnak mindazon érdekeit, a melyeket szolgálni és előmozdítani akar.

Legyen *verseny* ám, de kizárólag a város jól felfogott érdekeire irányuló nemes és önzellen vetélkedéssel. Mindenki úgy a tanácsban, mint a törvényhatóságban abban keresse a maga cselekvő készségének a feltételeit, hogy a városnak és a város összpolgárságának javán és fejlődésén munkáljon. Az legyen az általuk képviselt városi politika irányelve, hogy a város fejlődjék s a polgárság meg legyen elégedve a helyzetével.

Vannak ám a különleges városi politikának is nagy vonalai és részletkérdései is. Eppen csak meg kell ismerkedni velük és céltudatosan haladni mindig a helyes és jó uton és nem merülni el a tájékozatlanságban. Első dolog minden elintézésre, vagy csak kezdeményezésre váró feladatokkal alapo-

san megismerkedni. Ez a művelet rávezeti aztán a céloknak és az eszközöknek a meglátására is.

Ez emnyiben politikai művelet s ily értelemben politizálni kell, mert ez a politizálás szükséges és hasznos dolog is.

III.

Dr. Papp József ügyvédnek, a törvényhatósági bizottság tevékeny tagjának az a javaslata, hogy valamely szervezetben a bizottsági tagoknak alkolom nyujtassék az elintézésre váró ügyekkel való alapos megismerkedésre, valójában egészséges eszme.

Eddig is legtöbbször az volt a baj, hogy a bizottság tagjait az egyes kérdések *készületlenül* találták. Ennek kell ezuton elejét venni. Hiszen az első dolog, hogy valaki határozatosan bizonyos kérdésekben, hogy már előzőleg véleményét tudjon formálni magának róla. A nézeteket ki kell alakítani, ehhez pedig a helyes tárgyismeret az első feltétel. Ennek biztosítása is egyik elsőrendű várospolitikai feladat.

Ezt az eszmét meg kell ragadni és beállítani a gyakorlati tevékenység középpontjába.

A javarészen felrissült törvényhatóság ezt a politikát folytassa s akkor a felrissülés egyben az új szellem térfoglalását is jelenteni fogja.

Dr. PÓSTA SÁNDOR fogorvos.

RENDEL: d. e. 9-12-ig,
" " u. 3-6-ig.

lakása Szentegyház-utca 2-ik szám 1-ső emeleten

Szegedy Imre Zöldfa
szállodája és étterme,
KOLOZSVÁR, Radák-utca 3. szám.

A helyi és vidéki közönség kedvenc találkozója. Havi abonoma, olcsó szobák, mindennap cigányzene, erdélyi fajborok. — Fogatok részére kitűnő istálló villanyvilágítással

Leszállított karácsonyi árak!

DOBÓ ALBERT ékszerész Kolozsvárt,
Mátyás király-tér 15. (volt Husznik üzlet).

Telefon 842. Ékszerek, órák, ezüstművek stb. tárgyak **leszállított árak mellett.** Telefon 842

„Kristály”
Gőzmosó gyár
Kolozsvár
Telefon 500.

**Gyűjtő-
telepek**

1. Kis-utca 72. (Gyári központ.)
2. Széchenyi-tér 6. (Bréver-ház.)
3. Monostori-ut 2. (Ákontz-ház.)
4. Deák Ferenc u. 9. (Rucska-ház.)
5. Jókai-utca 2. (Rhédey-ház.)
6. Ferenc József-ut 7. (Ferenc J. szálloda).

Ruhafestés
Vegytisztítás
Gőzmosás

Aliandó
2 kocsi
járat.

Séta a városházán.

(Egy új városatya élményei.)

Egyik újonnan megválasztott városatya megismerkedni óhajtván a városházi helyzettel, a napokban végig sétált a városház helyiségeiben, s tapasztalatairól az alábbi feljegyzéseket tette:

Elhatározott szándékom lévén városatyai minőségemben alapos helyszíni ismereteket és tapasztalatokat szerezni, ma végig sétáltam a városház helyiségein.

Első utam természetesen abba a terembe vezetett, ahol most már hat éven át magam is funkcionálni fogok. Ez a közgyűlési terem. Hát annyit megjegyezhetek, hogy ez a terem éppen nem elégítheti ki még a legszerényebb igényeket sem. Először is olyan kicsi, hogy abban az új városatyák kényelmesen nem helyezkedhetnek el. Már pedig kétségtelen, hogy üdvös és okos határozatokat csak kellő kényelem közepette lehet hozni. Az az ember, aki még a lábát sem tudja kellőképpen kinyújtani, nem képes megtalálni a bölcsesség kövét. E nélkül pedig nincs okos határozat.

Ezenkívül annak a teremnek nincs kellő levegője. Már pedig az bizonyos, hogy túlfűtött levegőben nincs eleven elméműködés. E nélkül meg ismét csak nincs böles határozat.

Baj az is, hogy a teremnek rossz az akusztikája. Én magam nem tudnám meghatározni, hogy mi az az akusztika, de annyit tudok, hogy valami olyan dolog, ami a hangot jól adja vissza. Ez nagyon fontos, mert én meglehetősen suttogva szoktam beszélni. Már most, ha az én hangomat

a többi városatya nem hallja meg, akkor az én bölcsességemet nem oszthatom meg másokkal, s az már nagy baj, ha a bölcsességemet csak magamban gyümölcsöztetem. Ebből a városnak és az igen tisztelt választó polgároknak semmi haszna.

A legelső teendő tehát a terem akusztikájának haladéktalan és gyökeres feljavítása.

Nagy baj az is, hogy a teremben a dekoráció módfelett hiányos.

Már pedig evidens dolog, hogy a magamfajta újsütetű városatyák csak is a modern igényeknek megfelelően díszített teremben érezhetik otthonosan magukat. Az pedig szintén bizonyos, hogy aki valahol nem érzi magát otthonosan, annak az elméje sem működik a bölcsesség törvényeinek megfelelően. Minthogy pedig eltökélt szándékom, hogy a városházán ezenfelül csak böles és okos határozatok keletkezzenek, sürgetni fogom a teremnek feldíszítését. Ez elsősorú városi érdek, s én a választóimnak megígértem, hogy minden ilyen érdeknek halhatós szószólója leszek, már csak azért, hogy bizalmuk ne lett legyen érdemtelenné pazarolva.

Egyebekről jövőre.

Tócsi József

tyukszem és benőtt köröm
műtőterme **Kolozsvár,**

Mátyás király-tér 26. sz.

Telefonszám 715.

T A R C A.

Dávid Ferenc pályakezdése.

Irta: Pap Domokos

Az alatt a négy év alatt, amit Dávid haza is nagy változások történtek. A Luther-féle hitvallás széles körben elterjedt és új, lüktető életet teremtett, ahol befogadták.

Elképzelheti, hogy az újítások barátai előtt milyen nagy tekintélye volt az olyan embernek, aki egyenesen Wittenbergből, a reformáció tűzhelye mellől tért haza. Dávid Ferencen is két kézzel kaptak s megérkezésekor mindjárt Beszterce városába hívták meg iskolaigazgatónak.

Ez az állás azonban nem hozott a Dávid Ferenc számára megállapodást, sőt ettől fogva olyan az ő pályafutása, mint a hegyi pataké, amely a szirtok között kanyarogva tör előre s folyvást mélyül, gyarapszik új meg új források tiszta vizével.

Az igazgatói székben csak két-há-

rom évet tölt és innen a Besztercevel szomszédos Péterfalvára megy lelkésznek.

Ekkoriban történt, hogy Fráter György Erdélyországot is Habsburg Ferdinándnak, Magyarország királyának kezére játszotta. Az okos barát ugyanis azt remélte, hogy Ferdinánd kiűzi a törököt Magyarországból és megint egyesíti annak szétszakadt részeit.

Ezt a reménységet azonban Ferdinánd nem tudta beváltani, ellenben ügyetlen politikájával Erdélynek belső nyugalmát is fölzavarta.

Erdély lakossága akkor már nagyrészt protestáns volt; a gyulafehérvári katolikus püspökség évek óta be sem volt töltve. Ferdinánd sietett a püspökséget betölteni és a kinevezett Bornemissza Pál püspöknek megrendelte, hogy a hitújításnak vessen gátat, az áttérteket szépszerével vagy erőszakkal térítse vissza a katolikus egyházba.

Bornemissza püspök eszerint akart eljárni. Feddő levelet intézett a papokhoz s felszólította őket, hogy a hitújítás ellen való szervezkedés céljából

gyűljenek össze Gyulafehérvárt zsinatra.

A papok különböző indulattal fogadták a püspök levelét. A Besztercevidékiek például kereken megtagadták a zsinaton való részvételt s ellenkező álláspontjukat egy mélytartalmu és bátorhangu válasziratban fejtették ki.

Ezt az iratot Dávid Ferenc szerkesztette meg s munkájával olyan nagy elismerést aratott paptársai körében, hogy ettől kezdve őt tekintették az előrehaladás vezetőjének.

A hír szárnyra kapta nevét és elröpítette szülővárosába, Kolozsvárra is, amely sietett hazahívni jeles fiát és egyelőre a városi iskola igazgatásával bízta meg.

A nagyobb munkakör csak fokozta a Dávid Ferenc buzgalmát. Szóval és írásban tüzetesen védi és terjeszti a Luther tanításait. Különösen sokat vitázott Stancaroval, egy éles eszű, de állhatatlan olasz hittudóssal.

A lutheránusok Dávid Ferencet tartották a vita győztesének. Ennek nagyraótt tekintélyéről és hírnevéről legszelbben tanuskodik az a körülmény,

Reményik L. és fiai utódai
Deák András és Tsa

vasnagykereskedése **KOLOZSVÁR**

Vasszakmában

vágó
cikkék

legjobb és legnagyobb bevásárlási helye.

Kalló és Moldvai Kolozsvár,

mű-butor, portál és épület-asztalosok Majális-utca 10. szám alatt.

Baj van azonban a gyáros és a város között. A város ugyanis annak idején egy kiváló jogászi készséggel és körültekintéssel készített (dr. Papp József ügyvéd munkája) szerződés értelmében jogosult a vételárból a gyár késedelmezése esetén az első héten 2, a további hetekben pedig 5 százalékot penále címén levonni. Ez a penále a késedelmezés idejére 12.000 koronát tesz ki, ami a 24000 korona vételárnak éppen a felét teszi ki.

A város a maga szerződéses joga alapján közölte a Benz-céggel, hogy csak a penále levonása után fennmaradó vételárat, tehát 12.000 koronát hajlandó kifizetni.

A gyáros cég természetesen tiltakozik e nagy összegű penále levonása ellen s most már előreláthatóan perre kerül köztük a dolog, a mi aligha fog a gyárosra nézve kedvező eredménnyel végződni.

Amde egy másik per is van a fecskendő dolgában keletkezőben, amennyiben a budapesti Köhler-cég az általa kikölesönzött motoros fecskendő használatáért 3400 koronát követel a várostól, amely ezt megfizetni nem hajlandó s úgy látszik ez is perrel lép fel a várossal szemben.

Szóval most van a tüzoltó egylet rendelkezése alatt két kitűnő motoros fecskendő, ám viszont a várost két per fenyegeti ennek a kis kavarodásnak közepette.

Még azt említjük meg, hogy a város a penále levonása után fennmaradó vételárösszeget, melyet a Benz-cég nem fogadott el, már bírói letétbe helyezte.

hogy Erdély két leggazdagabb és legnépesebb városa: Nagyszeben és Kolozsvár egyszerre hívják meg lelkészüknek.

Ez a megtiszteltetés nagy tünődést okozott Dávid Ferencnek.

Melyik város meghívását fogadja el?

Mert Kolozsvár és Nagyszeben között bizonyos tekintetben nagy volt a különbség. Míg ugyanis Nagyszeben lakói csupa szászok voltak, addig Kolozsvárt magyarok és szászok vegyesen lakták.

Az bizonyos, hogy mind a két helyen meg tudta állni a helyét, mert magyarul és németül egyformán kitűnően beszélt. A vérség, rokonság mégis inkább Kolozsvárhoz kötötte.

És még inkább Kolozsvárhoz kötötte hazafias magyar érzése, magyar műveltsége, amelyeknek hatását csak megerősítette az a körülmény, hogy a magyar főbirónak a leányát: Barát Kátát vette feleségül.

A technika új csodája.

Automatikus telefonközpont.

Ma már csak azok nem hisznek a csodákban, kik nem tudják, hogy a technika tudománya a legelképzelhetlenebb feladatokat is képes megoldani és a világot folyton újabb meglepetések elé állítani.

Minden, ilyen merész feladatnak a megoldása méltán tekinthető csodának.

A legújabb ilyen technikai vívmány az a készülék, amely oda tökéletesíti a száznak amugy is egyik legszámottevőbb találmányát — a telefont, hogy a telefon előfizetők ezentúl nem szorulnak a kapcsolásoknál más emberek közvetítésére, hanem azt elvégzik ők maguk az — *automatikus telefonközpont* segítségével.

A legújabb technikai csoda tehát ez az önműködő telefonközpont, amelyet Münchenben már gyakorlatilag is alkalmazásba vettek.

Ennek a berendezése ugyanaz, ami a közönséges telefoné, de azonkívül egy külön kapcsolókészülék van hozzá szerelve, amely a kívánt kapcsolást eszközi.

Például, ha valaki a 25—77 számmal akar beszélni, eddig a központ kapcsolta össze vele. Most ezt a kapcsolást az automatikus telefontól maga a felhívó végzi és pedig következő módon: A hallgatót leveszi az asztalról, azután mutató ujját bedugja 2-ös szlyukba lefordítja a kereket addig amíg az ujjja a készülék kampójába akad. Azután elereszti a kereket, mely magától vissza ugrik eredeti helyére, s ugyanezt cselekszi az 5., 7. és 4-es számokkal. Mikor az utolsó szám beállítása után a részeket a felhívó elesz-

tette, a felhívott állomással már össze is van kapcsolva, a csengő a felhívottnál megszólal s a beszélgetést meg lehet kezdeni.

A beszélgetés befejeztével a kagylót ráakasztják a helyére s erre a kapcsolat önműködően azonnal megszűnik.

Ha a felhívott szám esetleg mással beszél, a felhívó ezt megtudja azonnal abból a különös zümmögő hangból, mely az utolsó szám befogadása után a kagylóban hallhatóvá lesz s ilyenkor természetesen csak pár perc múlva kísérelheti meg újból a felhívást.

A készülék kezelése e szerint a lehető legegyszerűbb, ugyszólván minden tévedés, vagy zavar ki van zárva.

Legfőbb dolog, hogy mielőtt a kapcsolást megkezdjük, a hallgató kagylót le kell akasztani.

Az automatikus berendezésnek legfontosabb előnye az, hogy az előfizetők minden tekintetben függetlenek a központ személyzetétől, a kívánt kapcsolást azonnal megkapják. Szóval sok minden zavar és késedelem megszűnik ami a jelenlegi központi kapcsolásnál gyakran előáll.

A világsajtó a müncheni önműködő telefonközpont gyakorlati működése óta élénken foglalkozik e világraszóló új találmánnyal s úgy méltatja azt, mint a technika egyik legnagyobb sikerét.

x Zsebkések, ollók, borotvák, stb., szemüvegek, orrcsipek, színházi és tábori látcsövek, hőmérők, vivőeszközök, párbajfegyverek, revolverek nagy választékban és csakis elsőrendű minőségben kaphatók: *Kun Máttyás Fia* műköszörüs, késes, kardműves, látszerész és műszerész üzletében Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 2. szám. «Szandrik» Alpakka evőeszközök eredeti gyári áron.

Fejér Béla

órás és ékszerész

KOLOZSVÁR,

Széchenyi-tér 5.

Legolcsobb árban kaphatók órák láncok, függők, gyűrűk és mindenféle ékszerek.

Jó bort olcsón csakis

Guttman Márton bornagykereskedőnél

Honvéd-utca 6-ik szám

lehet kapni. Valódi fajborok s már 5 literenként haza szállítanak. — Rendelni telefonon (853. sz.) is lehet. — Borok tisztaságáért szavatol. — Vizontelárusítóknak tetemes árkedvezmény. — Vidékre 50 literen felüli rendeléseknél 20 Koronával olcsóbb hektoliterenként. Iroda: **Eperjes-utca 2.** Pince: **Honvéd-u. 6.** Levelek **Eperjes-utca 2. sz. alá** címzendők.

Nagy Domokos gőzmosó és vegytisztító gyárában készülnek a legszebb gallérok és mindennemű ruhák.
Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 32. szám. Telefon 1087. szám.

Mai táviratok.

Baj van.

Budapest, jan. 12.

Bukarestből jelentik, hogy Románia kormánya tegnap ultimátum szerű jegyzéket intézett a bolgár kormányhoz s kijelentette, hogy amennyiben követeléseit 48 óra alatt ki nem elégitik, fegyveres fellépésre határozza magát s bevonul bolgár területre.

Nagykövetek érkekezlete.

Budapest, jan. 12.

Londonból távirják: A nagykövetek holnap folytatják megszakított konferenciájukat. Amennyiben a török delegátusok e napon sem járulnának a békepontozatokhoz — végleg megszakítják a tanácskozásokat.

Elnökválasztás.

Budapest, jan. 12.

Párisból jelentik, hogy a köztársaság elnöke e hó 17-re hívta össze a nemzetgyűlést, hogy a köztársaság elnökét megválassza. Beavatott helyen azt mondják, hogy Poincaré jelenlegi miniszterelnöknek már az első szavazásnál meg lesz az abszolút többsége.

ÜZENETEK.

Városatyá. Az ujonnan megválasztott törvényhatósági bizottsági tagoknak már nem sokáig kell várakozniok arra, hogy megkezdhessék a funkciójukat. Rendszerint a hónap 15—16 napjain tartatnak a közgyűlésre kerülő ügyek előkészítését végző szakbizottsági ülések, a hónap 20-ika körül pedig a közgyűlések. Mindezekre a bizottsági tagokat külön is megszokták hívni. Ezen kívül a városház hirdető tábláján a gyűlési meghívókat mindig közzé teszik s ön mint új városatyá most már ebben való minőségében is járogasson gyakran a városház tájkán s alkalmilag tekintsen be a hivatali helyiségekbe is, mert egyáltalán nem végez felesleges munkát, ha érdeklődik az iránt a mi künn, de még inkább az iránt a mi benn történik. Most már ön is részese lesz az ott folyó dolgoknak s okosan teszi, ha alaposan megismerkedik velük minden vonalon.

Érdekelt. A városi lakásnyilvántartó hivatal, úgy látszik, mint ön is mondja: halva született intézménynek bizonyul. Kezdetben néhányan igénybe vették ugyan a hivatalnak közvetítését, de utóbb már teljesen mellőzték, úgy, hogy annak a hivatalnak már régtől óta egyáltalán semmi dolga nincs, vagyis ez a hivatal merőben feleslegessé vált. Mi úgy tudjuk, hogy egy irodatisztet még mind ott foglalkoztatnak, akinek azonban egyáltalán nincs mivel foglalkoznia. A törvényhatósági bizottságban szóvá kell tenni ezt a dolgot és felosztatni ezt a merőben szükségtelen hivatalt.

HIREK.

— **Majláth püspök Kolozsvárt.** Gróf Majláth Gusztáv püspök értesüléseink szerint holnap Kolozsvárra érkezik, a hol két napot tölt. A püspök személyesen fog elnökölni az igazgató tanácsnak e hó 13-án tartandó rendes havi ülésén, melyen a tanügyi gazdasági és jogi bizottságok előterjesztései körülnek tárgyalás alá.

— **Az Emke gyűlése.** Az Emke igazgató választmánya vasárnap délután az egyesület irodájában tartotta meg e havi rendes ülését, melyen a választmány tagjai szép számban jelentek meg. A gyűlést gróf Béli Akos elnök vezette s azon a direktorium előterjesztését és segélyezési ügyeket tárgyaltak le.

— **Egy új hitszónok.** A kolozsvári ev. ref. teológiai faduktás fiatal tanára dr. Révész Imre tartott alkalmi beszédet a vasárnapi akadémiai istentiszteleten. Az ifju professzor elsőrangú egyházi szónoknak bizonyította magát. — Mindvégig magas nívón tartott tartalmas és magasröptű prédikációjával állandóan ébren tartotta a termet szorongásig megtöltő közönséget, mely igazi lelki gyönyörűséggel hallgatta e fegyelmezett agyu és választékosan beszélő fiatal hitszónok érdekes fejtegetéseit.

— **Az Ujévi Bazar.** A Mária Valéria árvaház javára annak vezetősége által a Szinkörben rendezett Ujévi bazar minden tekintetben kitűnően sikerült. Különösen a második napon olyan óriási közönség jelent meg, hogy egy része már helyhez sem jutott. A közönség a mindkét estén bemutatott «tiz leány és egy férj sem» operette pompás előadását rendkívül nagy tetszéssel fogadta. Báró Bánffy Zoltánné az egyet ritka buzgóságú elnöke az elért nagy sikerre.

— **Uj ügyészségi megbízott.** Az igazságügyminiszter dr. Csegezi István kolozsvári ügyvédet a kolozsvári kir. ügyészség kerületébe ügyészi megbízottnak nevezte ki.

— **Népgyűlés a Vigadóban.** A kolozsvári szociáldemokrata párt tegnap a vári szociáldemokrata párt tegnap a városi Vigadóban népgyűlést rendezett óriási közönség élénk érdeklődése mellett a választási reform javaslat tárgyában. A gyűlésen elhangzott beszédek után egyhangulag határozati javaslatot fogadtak el, melyben tiltakozásukat fejezték ki a javaslatnak a munkásosztály érdekeit hátrányosan érintő rendelkezései ellen.

— **Kárász tábarnok Kolozsvárt.** A szervezés alatt álló honvédtüzérség felügyelője Kárász Henrik tábarnok, aki hivatalos ügyekben két napot töltött Kolozsvárt, innen a mai nap folyamán utazik el. Az új felügyelő állandó lakhelye Bupapestre lesz.

— **Ügyvédek az adóreform ellen.** Lapunkban már megemlítettük, hogy az országos ügyvédszövetség kolozsvári osztálya a múlt héten átiratilag kereste meg a budapesti központot, hogy foglaljon állást az

adóreform ellen. Ezt az átiratot a központi választmány tegnap tárgyalta s kimondta, hogy a kolozsvári osztály javaslata értelmében megfelelő lépéseket tesz a jelzett törvény revíziója iránt.

— **Háziipari tanfolyamok.** Az EGE kolozsmegyei szakosztálya a székely kirendeltség támogatásával e hét folyamán is tart falusi háziipari tanfolyamokat és pedig Kolozson női ruhaszabás és varró tanfolyamot, Gyaluban, középplakon, Magyarlónán gazdasági faragó tanfolyamot Magyarvalkón kalotaszegi faragó háziipari tanfolyamot.

— **A Bánffyhunyadiak új papja.** A néhai Ignác Károly örökébe választott Bokor Márton ref. lelkészt tegnap igtatták be papi hivatalába a hívők nagy édeklődése mellett. Az új pap igen előnyösen mutatta be magát első hivatalos ténykedésével. Délben nagy bankettet rendeztek a tiszteletére.

— **Kivándorlás Szilágy megyéből.** Szilágyvármegye alispánjának december havi jelentése szerint csak december havában 206 darab Amerikába szóló utlevelet állítottak ki. Ilyen nagy szám még nem fordult elő a vármegyében.

— **Uj postahivatal Kolozsvárt.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara köztudomásra hozza, hogy a kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Kolozsvárt a III-ik kerületben új postahivatal állíttassék fel. E postahivatal a Vágóhid-téren, vagy a Kriza-utcának ahoz közelfekvő részében fog elhelyezést nyerni és táviratok felvételével is megbízandó nyilvános távbeszélő állomással is ellátatik.

— **Az Erdélyrészi Jelzáloghitelbank közgyűlése.** Az Erdélyrészi Jelzáloghitelbank január hó 26-án tartja meg ez idei közgyűlését. A bank által kimutatott mérleg szerint ebben az esztendőben 130.117 korona 45 fillér tiszta nyeresége volt az intézetnek.

— **Népmozgalmi statisztika.** A kolozsvári áll. anyakönyvi hivatal statisztikája szerint Kolozsvárt a múlt héten 38 születés volt. Ebből 17 fiu és 21 leánygyermek. Viszont halálozás 25 volt és ezek közül 9 férfi és 16 nő. Házasságot 8 pár kötött az elmúlt héten az anyakönyvi hivatalban.

— **Érdeemes úrhölgyek.** Maria Valéria főhercegnő, mint a Vörös kereszt egylet védasszonya, az egyesület érdekében kifejtett munkásságukért Szabó Esztert a kolozsvári választmány alelnökét és Sényi Lászlóné sz. gróf Toldalagi Annát a marosvásárhelyi választmány társelnökét díszoklevéllel tüntette ki.

Színház.

Hétfő: Leányvásár. (Bérleten kívül, esti előadás félhelyárral, Berky Lili vendégjátékával).

Kedd: Oedipus király. (Ivánfy Jenő vendégjátékával, az antik drámák sorozatos előadásainak 4-dik estéje. A bevezető előadást Csengeri János dr. tartja. Bérlet 93. sz. A.)

Szerda: A bolygó hollandi. (4-edszer. Bérlet 94. sz. B.)

Csütörtök: Éva. (20-adszor. Berky Lili vendégjátékával. Bérlet 95. sz. C.)

Péntek: Baccarat. (G. Kertész Ella és Góth Sándor együttes vendégjátékával. Rendes helyárral. Bérletszűnet XXII. sz. B.)

x Fogorvosok figyelmébe ajánljuk Hadinger S. Ede foglaboratoriumát.

x Tanuljunk világnyelveket a Berlitz iskolában! Január hó első napjaiban új tanfolyamok nyílnak az angol, francia, német, olasz és román nyelvek elsajátítására, továbbá magyar kurzusok külföldiek részére. — A csoportok 3—6 tagból állanak és díjazásuk igen mérsékelt. — Kereskedelmi alkalmazottak és egész napon át elfoglalt személyek részére külön tanfolyamok este fél 9-től fél 10-ig. Kimerítő felvilágosítással szolgál a Berlitz nyelviskola igazgatósága Ferencz József-út 4. (Uránia palota). Prospektus ingyen és bérmentve. Telefon 895. Fordítási iroda az intézetben.

x Uj hentes üzlet. Kilin Ferenc Monostori-ut 92. sz. alatt új hentes üzletet nyitott, ahol nyers huson kívül saját készítményű hentes áruk, továbbá sós káposzta, hagyma stb. méltányos árban kaphatók.

Felhívás.

A n. é. közönség szíves tudomására kívánom hozni, hogy az

Őszi és téli újdonságok

teljesen raktárra érkeztek.

Ugy mint:

Costüm szövetek
Ruha szövetek
Bársonyok
Barchettek
Tenisz flanel
Válkendő.

A költözködők figyelmébe:

Ágy garnitúrák
Szőnyegek
Csipke és szövet függöny
Kész matrácok.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve

Maradok tisztelettel

Hohn Bertalan

Kolozsvár,

Wesselényi M.-u. 5.

Telefon 878.

x **Diána gőzfürdő** a közegészségi és kényelmi követelményeknek és igényeknek mindenben megfelelően áll a közönség rendelkezésére. A fürdő szerdán és pénteken egész nap a nők, a többi napokon reggel 6 órától déli 1 óráig a férfiak részére áll rendelkezésre.

x **Incze Elek** utóda **Fuhrmann Miklós könyvkötészete** Kolozsvári, Szentegyház-utca 7 szám. Ajánlja tetemesen megnagyobbított és újonnan jól felszerelt műhelyét, ahol képzett munkásokkal a legdiszesebb munkáktól a legegyszerűbbig elsőrendű anyaggal, mérsékelt árárt, pontos időre állók becses megrendelők rendelkezésére. Munkafelvételi helyek: Kossuth Lajos-utca 2 szám Fuhrmann M. papírkereskedésben és Szentegyház-utca 7 sz. Telefon szám mindig 249. — Használt de jókarban levő gépek olcsón eladóak.

x **Hegedüs Ferenc** cipészipari szaktanító és előnyösen ismert cipészmeister, Mátyás király-tér 13. szám házában cipészműhelyt rendezett be, ahol egyebek közt orvosi rendelet szerint konstruált anatómiai lábbeliket is készít, méltányos árakon és pontos kiszolgálással.

Dávid József, uri szabó Kolozsvárt

Wesselényi M.-utca 24. szám.

Készít a legjobb angol szövetekből ruhát, legújabb angol divat szerint.

Tessék próba rendelést eszközölni.

Csillag Kristóiné

fűszer- és csemege üzlete megnyílt,

Heltai-u. I. szám alatt,

hol fűszer- és csemege árukat a legolcsóbban lehet bevásárolni.

Szíves pártfogást kér,

tisztelettel:

a tulajdonosné.

BITTO REZSŐ

ELSŐRENDELI ÚRI-DIVAT KÜLÖNLEGESSÉGEK
KOLZSVÁR ÜZLETE MÁTYÁSKIRÁLYTÉR 13.
TELEFON 178.

BÁLI INGEK, KEZTYŰK, BÁLI CIPŐK,
KALAP ÉS GYŰNYER ÚJDONSÁGOK,
TELSAPKA, FELŐLTŐ, NAGY VÁLASZTEKBAJ
KAPHATÓ.

Kolozsvári

Takarékpénztár és Hitelbank

Részvénytársaság.
Kolozsvár,

Mátyás király-tér 23. szám.

Erdély
legnagyobb saját tőkével rendelkező magyar pénzüintézete.

Alaptőkéje **2.000.000** korona
— f. teljesen befizetve.

Egyéb alapjai 1.287,520 kor.
33 fillér.

Igazgatóság és központi irodák: Mátyás király-tér 23. sz. alatt az emeleten.

Váltóüzlete: Ugyanott.

Áruraktárai: a pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.

Zálogháza: Király-utca 3. szám alatt.

Betétek elhelyezése — takarékpénztári könyvecskére vagy folyószámlára — előnyös kamatozás mellett eszközölhetők. — A betéteket az intézet felmondás nélkül fizeti vissza.

Leszámitói váltókat, bel- és külföldi utalványokat, járadékokat, kisorsolt értékpapírokat és egyéb értékeket.

Folyósít törlesztéses kölcsönöket 10—50 évig terjedő időre, már meglevő kölcsönöket előnyösen konvertál.

Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénznemeket vagy azok vételét és eladását közvetíti. Sorsjegyek részletiv ellenében is beszerezhetők.

Előleget nyújt értékpapírokra folyószámlán vagy meghatározott lejáráttal.

Dijmentesen bevált szelvényeket és átvesz megőrzés végett értékpapírokat, betéti könyvecskéket és egyéb értékeket nyitott letétként; esetleg lezárt és lepecsételt csomagban is.

Utalványokat, hitelleveleket állít ki bármely külföldi piacra.

Árukra előleget ad, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Árukraktáraiba áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett és azokat szakszerűen kezelteti.

x Erdély legszebb ékszer-üzlete!
BENEDEK SÁNDOR Kolozsvár, Wesse-
 lényi Miklós-utca 13. sz. alatt. — Tele-
 fon 721. sz. — Ékszer-, ezüst-, műipari
 tárgyak legszebb kivitelben és legolcsóbb
 árban. Vidéki rendelések gyorsan és pon-
 tosan eszközöltetnek.

x Felhívom a t. disznót ölé közön-
 séget, hogy zsirbödönök úgy, fehér
 mint zománczott bádokban olcsó árért
 nagy választékban kapható **Biró Már-
 ton** bádogos üzlete Széchenyi-tér 37. sz.
 x Oberding Antal vízvezeték, csator-
 názás és központi fűtések berendezési

vállalata Kolozsvár, Ferenc József-ut 62.
 szám. Telefon 625.

x *Kispipa vendéglőben* havi abo-
 nom étlap szerint, jó izletes magyar
 konyha, valamint kitűnő pontos ki-
 szolgálás. Tisztelettel **Bodor Márton**
 vendéglős.

Ingyen recept mindazoknak,
 akik gyakori csömörben szenved-
 nek. Ajánlom, hogy az előnyösen

ismert **Korona**

vendéglőből jó, tiszta

„Szilágysági“ bort
 vegyenek. Nem kételkedik, ha meg-
 győződik, hogy a Korona vendéglő
 „Szilágysági“ borától, ha minden
 evés után egy pohárral iszik, úgy
 attól a csömör örökre elmúlik. —
 Akinek pedig nincsen étvágya,
 annak határozottan jót tesz a
 Korona vendéglő kisűstön főzött
seprőpálinkája. Fontos tudni,
 hogy Pecsénye bort 1 koronáért.
 Leányka bort 1 kor. 40 fillérért.
 Seprő- és Szilvapálinkát 2 kor. 40
 fillérért rendelésre **teljesen pénz**
nélkül házhoz szállít a

KORONA vendéglős Kolozsvárt,

Kossuth Lajos-utca 49. szám.

Nagy János

kőfaragó-üzlete

Kolozsvárt

Petőfi-utca 22-24.

Villanyos erőre be-
 rendezett márvány,
 gránit, syenit, ande-
 sit sirkő- és butor-
 márvány gyára. ::

• Elvállal mindenféle kőfaragó
 munkákat.

(Saját márvány-
 és mészkőbányák.)

Biasini Szálloda

és étterem Kolozsvár.

Olcsó és tiszta szobák.

Kitűnő magyar konyha.

Olcsó árak. Eredeti fajborok.

Havi abonoma.

Hadinger S. Ede

fogászati laboratoriuma

Kolozsvár,

Forduló-utca 5. I. em.

Magnás-Kaszinó nyilvános étterme

Deák Ferenc-
 utca 16 szám.

Elsőrendű konyha. Friss, csapolt Drèher korona sör. Valódi fajborok. Színház után friss
 vacsora. Estéknént Balogh Jancsi és fia ujjonnan szervezett zenekara játszik. Havi abono-
 márt elfogadok. Számos látogatást kér:

Szilágyi Béla vendéglős.

Mezőgazdasági Bank

és Tak.-pénztár R.-T.

Elfogad betéteket betéti könyvecskékre és folyó számlára legelőnyösebb kamatozás mellett naptól napig s a tőkekamatadót is az intézet sajátjából fizeti s azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Lombard kölcsönöket nyújt érték-papírosokra előnyös kamatláb mellett.

Váltókat leszámítol előnyös kamat-fizetés mellett.

Kölcsönöket nyújt ingatlanokra való betáblázás és váltófedezet alapján.

Folyószámla hitelek nyújt fedezet-tel előnyös kamatfizetés mellett.

Értékpapírokat vesz és elad napi árfolyamon.

Foglalkozik minden a bank és takarékpénztár üzletkörhöz tartozó ügyleteket.

Az igazgatóság.

Szigethy Lajos

uriszabó üzlete

Kolozsvár

☛ Telefon 11-50 ☛

Kossuth Lajos-utca 36.

Hazai és külföldi szöveteiket a legválogatottabb s legfinomabb izlést kiellégítően állandóan raktáron tartok.

Minden munka saját mühe-lyemben készül.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Szolid ár!

Modern szabászat!

Pontos kiszolgálás!

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank R.-T.

Kolozsvár, Rózsa-utca 1.

Betétek takarékpénztári könyvecskékre és folyószámlára legelőnyösebb kamatozás mellett, melyek rendszerinti felmondás nélkül fizettetnek vissza.

Váltóleszámitolás

Kölcsönök földbirtokokra, és bérházakra váltófedezet ellenében.

Lombard kölcsönök.

Értékpapírok vétele és eladása.

Hitellevelek, checkek és utalványok külföldre.

Ajánlja tőkebefektetésre 5% és 4 1/2% kamatozó zálogleveleit.

Hivatalos órák:

Reggel 9-től délután 1-ig.

Erzsébet gőz- és kádfürdő

Legújabban átalakítva és berendezve.

Nyitva reggel 1/2 5-től.

Íjúság részére 30% kedvezmény.

Telefon szám 393.

Kolozsvárt
Kisszamos-utca 1-ső szám.

ERDÉLYI KERESKEDELMI ÉS AUTOMOBIL-FORGALMI

Részvénytársaság Kolozsvár,
MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR (Bánffy-palota.)

Garage és javítóműhely:

Honvéd-u. 29. Fiókok: Brassó, Marosvásárhely és Nagyvárad.

Világhírű gyártmányu és versenyeket ismételtén nyert benzínüzemű automobilon, továbbá az eddig egyetlen leg-tökéletesebb villanyüzemű automobilon eladása. — Automobil kellékek és alkatrészek, garagirozás és szakszerű javítás saját modernül felszerelt villanyüzemű műhelyünkben.

Karosszeria készítés, festés és bőrözés, jótállás mellett.

Teherautomobilok eladása és teherfuvarozások leggyorsabb lebonyolítása.

Személyszállító járatok beállítása Erdély területén bárhol

SZINKÖR - MOZGÓ

Előadások
hétköznapokon

5 órákor
6¹/₂ órákor
8 órákor
9¹/₂ órákor

Helyárak
hétköznapokon

Páholyülés 85 fillér.
Földszinti ülés 52 "
Állóhely 12 "
Alsóerkély 42 "
Felsőerkély 22 "
(a jegyadóval együtt)

Műsor:

1. A zenekar nyitánya.
2. A facér fényképész.
3. Keeves nászut.
4. A tejtestvérek.
5. Olasz-veic.
6. A kettős szerelem.

Divatos és formás női termetet mutató kitűnő mellfűzőket mérték után csakis

Katz Hermin

Deák Ferenc-u. 27. sz. alatti mellfűző üzletében lehet kapni. Ugyanő javításokat is elfogad. Kész fűzők nagy raktára.

Erdélyrészi
Magyar Jelzálog bank r. t.
Kolozsvár, Pózsa-utca 1. szám.

Betétek

5⁰/₁₀-al

kamatoztatnak.

Váltóleszámitolás.

Szelvények és kisorsolt értékek beváltása. Tőzsdei megbízások.

Megérkezett

a tiroli férfi és női
ének és táncsoprot
a „GLUB“-kávéházban
hangversenyez

művészi program a

Számos látogatást kér

HUNWALD GYULA

a »Club« kávéház tulajdonosa.

Unió-utca 6.

Helyárak
vasárnapokon

Páholyülés 52 fill.
Földszinti I. hely 52 "
" II. hely 32 "
Állóhely 12 "
Alsóerkély 42 "
Felsőerkély 22 "
(a jegyadóval együtt)

Előadások
vasárnapokon

2¹/₂ órákor
4 órákor
5¹/₂ órákor
7 órákor
8¹/₂ órákor
10 órákor

Első Erdélyrészi Messenger-Boy vállalat. Telefon 280. szám.

Fanta István

uri szabó üzlete

Kolozsvár, Szentegyház-u. 1. sz.

Finom angol

szabóság.

Nagy szövet-
raktár hazai és angol

szövetekben.

Tisztelettel:

Fanta István.

Cipőt akar?

Akkor forduljon

Papp Mihály

(Kossuth Lajos-utca) cipészhez,
mert készít önnek szépet, elegánsat
és fesset, bármely fővárosival
versenyképes. Vidéki megrende-
léshez elegendő egy használt cipő
beküldése.

Pontos kiszolgálás. Jutányos ár.

Ritka alkalom!

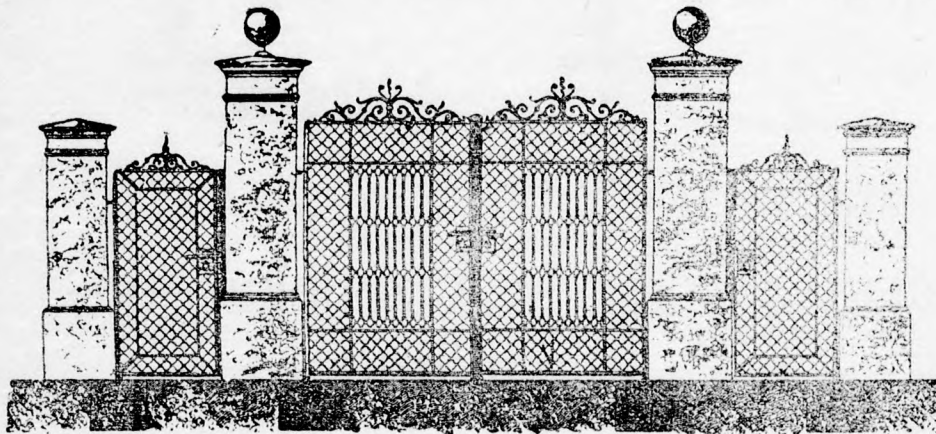
Raktáromon levő 3000 darab
leányka és női felöltőt, szörme-
kabátot, női bundát, muffot és
boát leszállított árban árusítom.
Kabátok 10 koronától feljebb!!

Tisztelettel:

Bányai Sámuel és Fia utóda
Szentegyház-utca 1. szám alatt.

(Státus-palota.)

Kitüntetve jó munkáért és versenyképességért arany-, ezüst és bronzérmekkel stb.

LEBER GYULA

első erdélyi
sodrony-sző-
vet fonat,

kertkerítés és ruganyos acél sodrony ágybetétek gyára

Kolozsvárt,

Egyetem-utca 7. és Petőfi-utca 13. szám.

Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, ugymint: kertek,
erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéséhez

Gépfonatait-, disz-kerítéseit, disz-kapuit.

Szabadalmazott gépfonatok 26 fillértől feljebb.

Telefonszám 439. Olcsó kerítések! Telefonszám 439.

Képes árjegyzékkel bérmentve szolgálók!

Friedrich Károly

Mérnök

Beton- és Vasheton-Építési Vállalat

Kolozsvár.

Iroda: Ferencz József-ut 110-112. Tel. sz. 836.

Ezen hely lefoglalva

Tauffer Dezső

vaskereskedése részére

Wesselényi Miklós-utca 24. szám.

B. Bak Sándor

műlakatos mester

KOLOZSVÁR MALOM-UTCA 16. SZÁM.

Telefon : 508.

Ujjonnan épült gyárában készít mindennemű

rácsmunkát, épület-vasalást stb.

a „Szultsberger“-féle

ablakzáraknak, melyek a legjobbak, erdélyrészi bizományi raktárai